

LUBLANSKE NOVIZE

JANN. FRIDR. EGERJA,

Srēda 6. d.

Grudna 1797.

Nro. 97.

Dunaj 25. Lislagnoja.

Nih kralēva visokost Prinz Karl so peršhli pred-
vezherāj lesem na Dunaj od armade per
Rajni.

Graf Metternih inu graf Lerbach sta shla
od tod k' glihanju sa mir v' Rastadt v' imeni nih
svitlosti Zesarja, inu vajvoda Esterajskiga.

Svitli Zesar je pervolil general pardon da-
laj na shešt mešezov taistim uhajalzam, kateri ni-
so v' nobenim drugim progreshenii sapopadeni,
kakor samo, de so ušli od svojiga regimenta. Ta

par

pardon je bil dan ob novim leti, je velal do v. sili Svetnikov; sedaj pa se nadalaj sazhe od perviga Grudna notri do konez majnika perhodniga leta. Dano na Dunaji 18. dan Listagnoja 1797.

Kar se je od kuge govorilo, de v' Gallizi shkodo dela, ni resnizhno; je sizer bila moria v' eni vasi, pa ne kushna.

Prinz Josef je na povele svojiga brata svitliga Zesarja ukasal, de ogerški oroshniki demú grèdejo, inu v' svojeh komitatih ostanejo; dokler sapoved nepride, katèra bi ih supet na noge poklizala.

Pred trem letmi so jeli nekateri gosposki na ogerškim v' mēsti veliki Varadin shido delat; tih je eden inu shestdeset, inu so she 38. žen-tov shide perdelali. Skusi to je med potrebnih ljudi vezh kakor deset tavshent goldinarjov pershlo, katere ljudi so per tim deli potrebal. Sedaj se she dobre nekaterè shidane dela is ogerškiga bolshi kup, kakor od drugot.

Portugal.

Mir s' franzosam ni poterjen, ker ni tako pervolen od franzosov, kakor je pervo glihanje kasalo; inu je anglesam shkodljivo, s' katerimi Portugal nezhe perjasnosti prelomiti. Mi smo se s' Shpanio polvetovali, inu Shpania je svojo vojsko od nashe meje nasaj potegnila. Tedej smo perjatli s' Shpanškim Kralam.

Shpa-

Shpania.

Madrid 21. dan Kosaperfka. Kadix je smiraj v' nevarstvi pred Anglesmi; nashe barke niso dosti mozhne, de bi se upale tepsti. She to upanje imamo, de bodo franzosi perfhili is otoka Korfu, s' barkami, katere so v' Benedkah nabrali, inu katere so v' brodi Toulon imeli. Potle bomo v' tovarfhii skup anglese popadli. Al zhevel nas she drugej tishk: Portugal se anglesov boji; nezhe mir s' franzosam podpisat; mi nimamo sadosi junakov, katere bi super Portugal poslali; tedaj bomo mogli franzose pustiti, de bodo perfhili nam pomagat, kateri bodo per nas jedli inu pili; inu na nashe brado shiveli.

Franzojko.

General Bonaparte je prosil visharje, de bi ga is flushbe pustili se na tiho v' mir inu pozhitik podat; po tem ker je vse dopolnil, kar mu je narvezh mogozhe bilo.

Visharji so mu odgovor pisali, de domovina ima upanje na negove flushbe, ker so she sovrashniki sa premagat, inu glihanje sa mir narejat; sedaj te isvolimo, de bodesh sa predsednika per glihanju v' mestu Rastadt, inu skerb imel sa to, kar je nashe republiki prav.

Drugi dan Listagnoja so svet delali savolo tekavneh jegra; de bi se namrezh mladi ludje inu otrozi vadili, v' tekanji, skakanji, metanji, inu

inu vse shlaht urjenji s' tešam. Eni so super ta svet bili rekozh, de mladost bode skusi take je- gre prevezh nagnena k' bojuvanju. Taki so bi- li Rimzi, kateri so dostikrat vojsko sazhele, sa- to lamo, de bi nih mladenzhi se vojskovat ne- posabili; al to ni dobro sa franzose, katerim v- se kashe, de imajo rajshi per miru doma shivit. Le umetnosti inu radodelnost bodete franzose k' pravi frezhi perpelale.

Sa potrebe perhodno leto bode moglo biti 616 millionov liber davka; to sneše per eni glihi 230. million goldinarjov. Te denarje ukup spravit, bode mogla letas dazia vezhi biti. Le sa- mi visharji, ti 500, inu ti 250. ulazhejo zhes de- set millionov; sa vojsko na suhim pojde 341 mil- lionov sa vojsko na morji 83. mill.; sa interese od kapitalov inu sa pensione 83. millionov franzos- keh liber.

Nemška.

Novize is Berlina pishejo 18. dan Listagno- ja od Kralove smerti, inu noviga Krala nastopa rekozh: „Boshji Previdnosti je dopadlo vsem Prajsovem deshelam veliko shalost poslat. Shešt- najsti dan ob devetih sjutra je umerel nash do- sedajni Kral Fridrih Vilhelm Drugi v' 54. leti svoje starosti, inu v' dvanajstim svojiga kralovan- ja. Akolih ni dolgo shivel inu kraloval, bode vender spomin od nega slovezh. On je bil po prajsovski navadi serzhen na vojski, dobrotlivi- ga

ga ferza, usmilen, dobrodelen, inu popolnoma pravizhen. Nemu na zhaft postavlene podobe is brona inu kamena bodo negovo ime glasile, inu prizhale, kako je uzhenostam inu umetnostam perjasno pomagal.

Med to shalostio naf tolashti upanje, de negovi nastopnik Fridrih Vilhelm Trętji bode sku-si milost boshjo vse nam stil, kar smo nad ran-kim sgubili. Bog mu daj dolgo let frezhno kra-lovat, inu svoje podloshne k' dobrimu napelovat.

Ob enajstih je pershlo nasnanje is mestu Potsdam, de je pred dvęma urama Kral tamkaj umerel. Kralęvi sin sedajni Kral je en malo po-pręd kekaj shel; mlada Kraliza pa k' stari, katę-ra je sedaj vedova. Nasnanje je pernesel gene-ral leutenant Bisshofsverder, inu sdajzi so bile węstne urata v' Berlinu po stari navadi saperte, tako, de sledni je smęl notri priditi, pa ne vun spushen biti. Popoldne so shli mlada Kraliza, Prinzi Heinrich inu Vilhelm mladiga Krala brat-je inu druga dvorna gospoda v' Potsdam merli-zha obiskat. Ob pol pętih popoldne so se regi-menti na svojih navadnih krajih sobrali, inu sve-toft persęgli, upiozh: Sdrav bodi Kral Fridrih Vilhelm Trętji! — Potlej so tudi vse strashe persęgle, inu bobnanje ostane prepovedano sku-si nekaj dni, dokler bode velika shalost dersha-na. Vezheraj ob tręh so bile męstne urata spęt odperte.

Taisti vezber so Kral, Kraliza, inu Kralę-
va gospoda is Potsdam nasaj v' Berlin perfhli,
inu se na ravnost h' Kralizi materi inu vedovi
podali.

Po nozhi so perpelali truplo rankiga Krala
Iesem v' Berlin, inu ga pokopali na tihim v' ve-
liki zerkvi tiga męsta.

Lublana

En zesarfski Kurier je pertękel v' nedęlo od
Rajne sem v' Lublano, ta pove, de męsto Mainz
je od nashih franzosam v' roke dano; inu je sli-
chat, de bode voda Rajna sa mejo med franzo-
sam inu med nemfskim kralęstvam. Mir bodo hi-
tęli dęlat; Zesar inu franzos nebodeta ględala,
kaj bi majnfhi rekli, temuzh mislita ob kratkim se
sastopit, kar bode narbol prav kasalo. de bi en-
krat en terden mir dognan bil; inu de bi vse
staro pretęshanje poravnano bilo.

Franzosi so morskim roparjam pervolili, de
smęjo spęt portugalmazam barke pobęrat, ker Por-
tugal ni mira poterdil.

Povędanje od slovenfskiga jesika.

Slovenzi niso med kerpkořtjo inu med gro-
sovitnořtjo sadořti raslozhka dęlali. Katęre so
premagali, so ih tudi nevřmileno derřhali. Na
kol so natikovali sovrashnike, oferzhje is trebu-
ha ulękli, po zhafi morili, is glavne zhepine ko-
sarze sa piazho narejali, sovrashnike gerdo saf-
meho-

mehovali; dokler niso bili skus poduzhenje tol
ras - svitleni.

Eniga isgovora so fizer urędni, sakaj tudi
sovrashniki so tako s' nimi napruti ravnali. Al
vunder so bili vęzhidel sovrasheni, inu poterti,
kakor hitro so perfhli sovrashnikam v' pest.

Kader je slovenški vojshak Samo ponudil
perjasnost Dagobertu frankovskimu Kralu, pishe
Fredegar, de je Dagobert rękel: Mi smo kri-
stijani boshji flushabniki, mi nemoremo s' pasmi
perjasnosti imęti. Na to mu je pustil slovenez
Samo sa odgovor dati: She vela! zhe ste vi bo-
shji hlapzi, smo mi boshji pli; vaf bomo tedaj
bres prenehanja popadali inu tergali; sakaj vi
nenęhate super boshjo poslavo delat.

Vmerli so v' Lublant.

25. dan Listagnoja.

Katarina Janzhar, delovza hzhi, 1. dan, na Po-
lanah Nro. 44.

Venzel Stęh, musikar, 56. l. na Shabjeki N. 56.

Maria Rogel, vosnika hzhi, 5. l. v' Ternovim
Nro. 44.

27. dan.

Marięta Shintar dekle, 50. l. v' Ternovim N. 72.

Jakob Hvaliza, berazh, 75. l. na Polanah N.
81.

Sin Luka Supanzhiza v' sili kerfhen, v' flonu-
gali Nro. 41.

23. dan.

Ena berazhiza, 20. l. na Polanah Nro. 13.

Antonia Schmid, pol leta na starim tergi N. 149.

Staro leto grede h' konzi, prizhiozhe Novize se tedaj perporozhaio svojim perjatelam dalaj sa perhodno novo leto, de naj ih the sana-prej podperajo. Kateri ih jemlejo, so prosheni, de plazhilo sa pol leta poshlejo; inu kateri ih shele na novizh dobivat, naj svoje imena napovejo. Po poshti prejete velajo 3. fl. skusi pol leta, ali pa 6. fl. skusi zelo leto. Na domu pa 1. fl. 30. kr. ali sa vse leto 3. fl.

Joan. Fridrih Eger,
natiskaviz v' Lublani na Po-
lanah Nro. 3.

Sadne tri leta sim natiskoval eno pratiko s' imenam: VELIKI KALENDER; al nisim mogel is hajat, je bila ludem predraga; satorej bodem eno majhino pratiko pod inenam: MALA PRA-TIKA namesti une velike vundal. Ona je tako majhina, de se lahko v' arshati nosi, na sledn dan stoji en Svetnik, ima uganke, inu nekatere perstavke. Sedaj se she naprodaj dobi. Perporozhim to mojo perloshno nosno pratiko, ker je lepa, dobri kup, inu sa per sebi vedno nosit perpravna.

Joan. Fridrih Eger, natiskaviz.

Loteria.

2. dan. Listovgnoja so v' Lublani vsdignene:

56. 2. 1. 7. 53.

16. dan Grudna bo le v' Gradzi vsdigvano.